

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120.—
za pol leta „ „ 60.—
za četrt leta „ „ 30.—
za en mesec „ „ 10.—
za inozemstvo:
oseleino „ „ Din. 216.—
mesečno „ „ 18.—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji „ „ Din. 15.—
v inozemstvu „ „ 35.—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopenjska polna vrsta malih
oglasov po K 4.— in K 6.—
veliki oglas med 45 mm višine
po K 8.—, posredna št.
po K 12.—
Pri večjem naročilu popusti.
Izjava vsak dan izvenredni
ponudilki in dneva po prap-
niku ob 5. uri jutraj.
Mesečna priloga: Vesnik SHS.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neuravnavljena pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 659 za naročnike in št. 346 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Vsem krajnim šol. svetom, ki so v rokah SLS.

Pozivamo vse krajne šolske svete, v katerih imajo pristaši SLS večino, da ne dovolijo nobenega solda za naročanje liberalnih listov, Zlasti ne za »Učiteljskega Tovariša«. Če bi bil kredit že dovoljen, ga v prihodnji seji prekličite. Nadalje priporočamo, da vsi krajni šolski sveti dovolijo in naroče glasilo krščansko mislečega učiteljstva, »Slovenskega Učitelja«. Vsem krajšnjim organizacijam SLS naročamo, naj pazijo na to, da bodo vsi naši krajni šolski sveti — in teh je več kot dve tretjini — zgorajšnje naročilo izpolnili. —
Tajništvo SLS.

Razmejitev na Koroškem.

Kmalu bodo postavljeni zadnji mejniki na koroški meji. Nemogoča je sicer za nas misel, da bi se koroško vprašanje pri reševanju avstrijskega in srednjeevropskega prezrlo. Za enkrat pa moramo novo mejo vzeti kot dejstvo in si na osnovi podatkov, objavljenih iz uradnega vira v našem časopisu, ustvariti svojo sodbo v bilanci razmejitve na Koroškem.

V smislu sentžermenske mirovne pogodbe naj bi potekala državna meja ob zapadni meji Mežiške kotline, torej po razvodju med Mežo in dotoki Drave na avstrijski strani, od Ovsheve dalje pa po razvodju med Dravo in Savo, ki v glavnem sledi grebenu Karavank in se v obče krije, izjemši Jezerski kotel, ki je osta na naši strani, s staro koroško-kranjsko mejo. Razmejitvena komisija je imela torej v obče otesnjen delokrog in le v Dravski dolini je imela napram nam kolikor toliko proste roke, ker tu mirovna pogodba samo določa, da mora državna meja med Košenjakom in Strojno prekoračiti Dravo južno od Labuda. Da se je kljub temu posrečilo v Dravski dolini rešiti libeliški plat, ki dominira ob vzhodu v Dravski in Labudski dolini, je treba beležiti kot zreden uspeh. Na levem bregu Drave zgubimo del šentlovskega vrha, ki je do danes bil v naši posesti, in Zakamen. Oba kraja sta precej pomembna in za nas daleko ne istega pomena kot pridobitev na desnem bregu, kjer smo imeli v libeliški občini precejšnjo večino ob plebiscitu. V vasi Libeliče je trirazredna šola in farna cerkev. Že dolga leta deluje tam župnik Vogrinec, blag, idealen rodoljub, ki pa je moral zbežati iz svoje fare, ker ni bil v Libeličah radi nasilne nasprotnice propagande več varen življenja. Sploh je značilno za avstrijsko upravo, da so orožniki sami pritiskali na odlične načelnice, da bi zapustili kraj, češ, da ne morejo jamčiti za varnost njih življenja. Od nemške strani so se izmetavale velikanske vsote za preskrbo cenih živil in podporo prebivalstva, na drugi strani pa se je izvajal hud teror nad zavednimi našimi ljudmi. Zalibog naša uprava ni v enaki meri kot avstrijska skrbela za zadovoljnost ljudstva, in je mejašem z raznimi ovirami pri obmejnem prometu naravnost zagrenjevala življenje. Končno je poklicala še Wranglovce na mejo in tako delala naravnost nemški propagandi v roke. Zato si lahko predstavljamo, da stališče našega zastopnika v razmejitveni komisiji ni bila baš lahko, ker ni našel med obmejnimi prebivalstvom one zaslombe za svoje zahteve, kakor bi jo bil nedvomno želel in potreboval.

Meja med Mežiško dolino in Koroško seče občine Ojstrica, Libeliče, Libuče, Mežico in Koprivna-Bela in je tako v narodnem kot v gospodarskem in zemljepisnem oziru nenaravna, ker razdružuje, kar teži skupaj, kar je bilo od pametneje enota. A temu je kriva mirovna pogodba, ki naravnost imenuje Strojno, Gornje, Pero kot točke, preko katerih mora meja potekati. Definitivna meja je napram demarkacijski črti nekoliko krajša in manj vijugasta, razen predala med Pero in Ovshevo, in ima to dobro, da ne kosa zemljišč.

Sledeč podatkom, ki so jih prinesli

časopisi, bi potekala državna meja v glavnem tako-le:

Od Košenjaka (1522) na štajerski meji ob Velblovem potoku do njega izliva v Dravo, potem po Dravi navzgor skoraj do fare pri Labudu; od tam preko libeliškega polja med vasio Libeliče in gradom naravnost na vrh Strojne (1054), ki je v naši posesti; dalje po meji libeliške občine proti zahodu do točke 1018 (stičišča občin Libeliče, Libuče, Št. Danijel); od tam naprej v glavnem proti jugu, naprej ob Reki naravnost proti Grabelji ob potoku navzdol do ceste in železniške proge, katero doseže pri tunelski šoli zapadno od točke 499; nadalje, držeč se južne smeri kot glavne, preko Holmca (855) do ceste Mežica—Pliberk, križajoč jo zapadno od gostilne Reht; potem ob Riškem potoku navzgor do Gornje (1187); odtod sledeč uzvodnici mimo Rišperka (1114) na vrh Pece, preko najvišje točke Velka glava (2126), dostopne samo od naše strani, in preko Kneipsa (2110), pol kilometra dalje do Rosenbergovega posestva Luše, ki sega od grebena v dolino (deloma skalovje, deloma gozd in pašnik); dalje v jugozapadni smeri ob meji tega posestva, v veliki vijugi izognivši se proti zapadu točke 1375, po pobočju Pece navzdol do Hrovatijske; potem ob potoku navzgor in južno od točke 1250 na greben pogorja, ki tvori razvodje med Mežo in Belo, čez Možganski vrh (1558) in Snežnik (1544) na Ovshevo, pustivši v močnem loku proti vzhodu posestvo Marolče Avstriji. Meja doseže greben Ovsheve 1 km zapadno od vrha (1929) in sledi, kakor že omenjeno, v nadaljnjem svojem poteku razvodnici na grebenih Savinjskih planin in Karavank (preko točk Baba 2123, Jezersko sedlo 1216, Mala Košuta 1739) ter se spaja z italijansko mejo na Peči (1511).

Tudi na Karavankah se je doseglo nekaj dragocenih korektur v naš prid; Korte pa so morale ostati na avstrijski strani, ker leže onstran razvodja, dasi vodijo edina porabna pota na Jezersko. Sedaj gradijo Koročanom avstrijski vojaški-bundesverovci cesto na Železno Kaplo. Silna nadlega so za naše ljudi, ker je med njimi dosti postopaških, izprijenih elementov. Gradijo tudi kasarno, a ne mudi se jim preveč in mogoče je niti ne utegnejo dograditi!

Bilanca razmejitve je za nas v celoti zadovoljiva. Meja Mežiške doline napram Avstriji se je v toliko popravila v naš prid, da smo dobili prehode pri Kralju in Rehtu v svoje roke in da smo v liburški občini porinili mejo pri Tunelu z bregov v ravnino in dobili tudi tunelsko šolo. Zgubili pa smo pretežni del goratega Belšaka in Luže, za katere se je župnik Hojnik zaman potegoval. Luže so dolga leta služile kot pašnik posestnikom na Koroški strani in tudi prekomajni Slovenci imajo interes na tem, da jim ostanejo dostopne. Za Rišperk so se baje vršila dolgotrajna pogajanja, a se ni posrečilo popraviti meje v naš prilog. V teritorialnem oziru se izravnavajo izgube in pridobitve, a rešili smo v narodnem oziru važne, obljudene kraje, rešili nekaj stotin slovenskih duš, ki so bile pritisku od nasprotni strani najbolj izpostavljene in olajšan nam bo stik s prekomajnimi rojaki — kar končno ne gre omalovaževati.

Začasno se moramo torej s to mejo sprijazniti. Ono korekturo, ki si jo vsi želimo in jo težko pričakujemo, in ki mora segati najmanj do Drave, pa bodo drugi faktorji izvedli. Tudi zgodovina pozna svoj vis major in ta bo razsodila v naš prilog.

Izjava dr. Ninčiča.

Pariz, 16. sept. (Izv.) Semkaj je došel minister vnanjih zadev dr. Ninčič. Poročevalcu »Matin«-a je odgovoril Ninčič na opazko o nekih nemirih v naši kraljevini z ozirom na turške zmaže v Mali Aziji, da v kraljevini SHS med Srbi in Hrvati z ene in med muslimani z druge strani ni nikakih sporov in zato tudi nikakih nemirov in nikakih gibanj, ampak vsi žive v dobrem medsebojnem sporazumu. — V slučaju, da Francija in Anglija dovolite proširitev mej turškega carstva na Evropo, se Jugoslavija tej proširitvi ne bo protivila.

Grško-turški spor.

Konferenca za ureditev razmer na Balkanu.

Pariz, 16. sept. (Izv.) Na konferenci, ki se bo pečala z ureditvijo razmer na Balkanu bodo povabljeni vse države, ki so na Balkanu zainteresirane, torej tudi Jugoslavija in Romunija.

Nepotreben strah.

Belgrad, 16. septembra. (Izvirno) Današnja »Politika« piše: »Če Turki postanejo sosedje Bolgarov, nastane s tem nevarnost novega požara na Balkanu. Zato naj vlada začasa stori vse potrebno, da se to prepreči.

Pogoji angorske vlade.

London, 16. sept. (Izv.) Pogoji, pod katerimi bi se angorska vlada pogajala za mir, so sledeči: 1. Izpraznitev vsega od sovražnika zasedenega ozemlja, izročitev orožja in živil; 2. Brezpogojna suvereniteta Turčije nad Malo Azijo in Tracijo in popolna odpoved s strani Grkov na ta ozemlja; 3. Povračilo celokupne škode in vsih izgub; 4. Izročitev vseh oseb, ki so zagrešile grozodejstva.

Kemal paša odklonil angleškega admirala.

London, 15. sept. (Izv.) Reuter javlja: Turški listi poročajo, da je Kemal paša odklonil sprejem angleškega admirala, ki je nato zagrozil z bombardiranjem Smirne, če ne bodo Turki v mestu vzpostavili reda.

Vlada predlaga nove davke.

O NOVIH DAVKIH NAJ SKLEPAJO BODOČI AVTONOMNI DEŽELNI ZBORI.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Danes dop. ob 10. uri je imel plenum zakonodajnega odbora sejo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje, če je zakonodajni odbor mero dajen, da razpravlja o zakonskem načrtu glede neposrednih davkov, ali narodna skupščina. Za to, da je samo narodna skupščina mero dajna, da razpravlja o tem zakonskem načrtu so govorili Sušnik, zemljoradnik Lazić, dr. Pavle Čubrović in socialist Divac. Z večino glasov je bil sprejet predlog, da o tem vprašanju razpravlja zakonodajni odbor. Izvoljen je bil pododbor, v katerem sta od Jugoslovanskega kluba dr. Gosar in dr. Dulibić. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen Voja Veljković, za predsednika pododbora za uradniško pragmatiko pa Gjurišić. Za novega podpredsednika zakonodajnega odbora je bil izvoljen demokrat Jovan Magovčević. Pododbor za uradniško pragmatiko mora izvršiti svoje delo do 5. okt.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Današnje seje zakonodajnega odbora se je udeležilo le 15 poslancev, medtem ko je bilo še včeraj navzočih še 22 poslancev. Finančni minister dr. Kamanudi je predložil vladni zakonski načrt o neposrednih davkih. Značilno je, da se samostojni poslanci za ta načrt, ki bo kmetičko ljudstvo težko zadela, niso nič brigali. Finančni minister je zahteval, naj zakonodajni odbor ta njegov načrt sprejme. Proti je govoril najprvo zemljoradnik Lazić, ki je dejal, da to ne spada pred zakonodajni odbor. — Poslanec

Stojan Protić na vidiku.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Včeraj so poslali ministrskemu predsedniku Pašiću proročilo, da je Stojan Protić pričel akcijo za razcep radikalne stranke. V poročilu se izraža želja, naj se Pašić čimprej vrne v Belgrad.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Stojan Protić bo izdal proglas na pristaše radikalne stranke, v katerem jih bo pozval, naj se nanovo opredele. V radikalni stranki se trdi, da do razcepa stranke ne bo prišlo, ker se bo Nikola Pašić ob prvi priliki umaknil in bodo na njegovo mesto pozvali Stojana Protića.

Izvoz vina na češkoslovaško.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Včeraj je bila podpisana pogodba med češkoslovaško in našo državo, po kateri češkoslovaška dovoli uvoz 150.000 hl vina iz naše države, naša država pa uvoz 150.000 hl piva iz češkoslovaške.

Grške izgube.

Pariz, 15. sept. (Izv.) Angorska vlada uradno poroča, da so Grki izgubili 5 armadnih zborov, ki so šteli 12 divizij. Turki so ujeli pet divizijskih poveljnikov in njihovimi štabi vred. Turške izgube so malenkostne in razpolagajo Turki še z 20 nedotaknjenimi divizijami.

Grški uradniki preznani iz Odrina.

London, 16. sept. (Izv.) Nepotrjena vesti vede povedati, da so delavci s pomočjo nekaterih meščanov pognali grške uradnike iz Odrina.

Zavezniki utrjujejo Čanak.

London, 16. sept. (Izv.) »Times« javlja, da zavezniki utrjujejo mesto Čanak. Oddelek italijanskih čet je že došel tja.

Požar v Smirni.

Pariz, 16. sept. (Izv.) »Chicago Tribune« javlja iz Smirne, da požar še traja. Pogorelo je doslej nad tri četrtine mesta. Pogorela so tudi skoro vsa konzularna posopja, kakor tudi ameriška, angleška in italijanska naselbina. Škodo cenijo nad 200 milijonov dolarjev, od katerih odpade 6 odstotkov na ameriško lastnino.

London, 16. sept. (Izv.) (Daily Mail) poroča iz Smirne, da so glasovi izjave turškega generala-zapovednika v Smirni začetili požar Armenci, ki so imeli tam skrite velike količine orožja in municije. Zaprli so 16 Armencev kot osumljence.

Jugoslovanskega kluba Sušnik je oostro nastopil proti novim davčnim predlogom ter izjavil, da zakonodajni odbor ni opravičen sklepati o tako dalekosežnih davčnih bremenih. Ta vladni predlog spada najprvo v finančni odsek, ki naj ga potem predloži plenumu narodne skupščine. V tej davčni predlogi gre za že obstoječe davke ter za izenačenje davkov. Med davki, ki naj se izenačijo, so obsežni tudi davki, ki jih pokrajine stare Avstro-ogrške niso poznale. To velja posebno za davke na premoženje. Pri tem vprašanju je treba previdno postopati, kajti ta nova davščina bo hudo zadela posebno hudo našega malega kmeta, med katerim bo vzbudila silno razburjenje. Naš mali kmet že sedaj težko živi ter se mora zadolževati, da more plačevati dosedanja davke. Kmet veliko težje prenaša neposredne kot posredne davke. Zato je treba celo stvar temeljito premisliti, predno se kaj podobnega sklene. Treba je varovati našega kmeta. Sicer pa vse kaže, da stojimo pred važnimi političnimi spremembami; bliža se čas, ko dobimo svoje avtonomne dežele. Ko to pride, bodo posamezni deželni zbori itak imeli priliko odločevati o novih davkih. Dotlej pa naj se ves načrt izvrši v finančnem odseku. Za vladni predlog so govorili vladni poslanci, na kar je bil predlog sprejet od večine. Proti so glasovali zastopniki Jugosl. kluba in zemljoradnikov.

Belgrad, 16. sept. (Izv.) Zakonodajni odbor ne bo do 5. okt. imel nobene seje. Med tem časom bodo zborovali pododsek.

ve, naša država pa uvoz 150.000 hl piva iz češkoslovaške.

POVIŠANA IZVOZNA CARINA NA KOŽE.

Belgrad, 16. septembra. (Izvirno) Vlada je sklenila zvišati izvozno carino na surove in izdelane kože, ker cene usnju tako rastejo, da si ljudstvo v nobenem slučaju ne bo moglo nabaviti potrebne obutve za zimo. Sklenjeno je, da se, če ne bo nič pomagalo, izvedejo tudi konfiskacije.

ZVIŠANJE ŽELEZNIŠKIH TARIFOV V AVSTRILJI.

Dunaj, 16. sept. (Izv.) Železniški tarifi bodo zopet zvišani in sicer blagovni tarifi od 1. oktobra, osebni pa od 8. oktobra dalje. Zvišanje bo znašalo do 200 odstotkov.

UPOR NA IRSKEM ZADUŠEN.

Dublin, 16. sept. (Izv.) Vladne čete so upor zadušile.

Društvo narodov.

Zeneva, 16. sept. (Izv.) Na današnji seji petorice za pomoč Avstriji so razpravljali pod predsedstvom Balfourjevem o finančni pomoči za Avstrijo. Poročilo finančnih izvedencev ugotavlja, da bi potrebovala Avstrija okoli 250 milijonov zlatih kron za svojo obnovo. Poročilo pravi dalje, da bo morala Avstrija znatno znižati število uradništva, ki ne stoji v nikakem razmerju s številom prebivalstva in z obsegom države, ako si hoče res odpomoci. Ravno tako bo morala finančna uprava Avstrije uvesti indeksne številke ne samo pri izdatkih, ampak tudi pri dohodkih, zlasti pri davkih, in vpeljati mnogo reform v svoji notranji upravi. — Naslednja seja petorice bo v torek.

Pilsudski v Romuniji.

Varšava, 16. sept. (Izv.) Iz Sinaje javljajo: Kralj Ferdinand je pri svečanem obedu, prirejenem na čast Pilsudskega, v svoji zdravici naglašal stare simpatije, ki vežejo romunski in poljski narod in poudarjal interesne skupnosti obeh držav, ki složno delujeta za ohranitev miru na podlagi mirovnih pogodb. Pilsudski je v svojem govoru omenjal skupna pota obeh držav v preteklosti, ki so ostala skupna tudi v sedanjosti.

Pohod na Vladivostok.

Rusko-japonska pogajanja.
Riga, 16. (Rk.) Čitinski radij javlja preko Moskve, da so veliki rdeči oddelki začeli ofenzivo proti Vladivostoku. (Kakor

smo zadnjič poročali, so Japonci Vladivostok obljubili izprazniti. Boljševiška ofenziva je naperjena proti monarhističnim četam generala Diederichsa.)

Riga, 16. (Rk.) Iz Moskve poročajo, da se je začetkom t. m. v Čanj-Čunju otvorila japonsko-ruska (sovješka) konferenca.

Obnova ruske vojne mornarice.

Helsingfors, 16. sept. (Rk.) Sovjetska vlada je določila 50 milijonov zlatih rubljev za obnovo ruske vojne mornarice. Ker manjka ruskih specialistov, pozovejo v Rusijo nemške inženere. — Za vojno mornarico je izšla nova ustava. Vsako brodovje — baltiško, črnomoško in kaspisko — dobi svojega lastnega poveljnika, ki bo imel vsa tista prava kakor pred vojno. Na ladjah se popolnoma upostavi predvojna disciplina in diferencija. Vse kolektivne prošnje in nastopi so strogo prepovedani. Službena doba v vojni mornarici znaša štiri leta.

Zlata valuta v Rusiji.

Roval, 16. sept. (Rk.) »Vaba Maa« poroča, da so v moskovskem gospodarskem svetu izdelali podrobni načrt o zlati valuti. Načrt predlože X. zasedanju ruskih sovjetov, ki se vrši meseca decembra t. l. Kot temeljni fond se deponira 150 milijonov rubljev v zlato, od tega morajo 100 prispevati trusti in zasebni obrtniki.

STAVKA V LADJEDELNICI V GDANSKEM.

Gdansko, 16. sept. (Izv.) Tukajšnji ladjedelski delavci so sklenili stopiti v štrajk.

Resolucije na katoliškem shodu pri Sv. Križu.

1. Krščanski svetovni nazor bodi podlaga v zasebnem in javnem življenju.
 2. Zahtevamo popolno svobodo in enakopravnost katoliške cerkve v državi.
 3. Katoliškim vojakom naj se da možnost in prilika zadoščevati svojim verskim dolžnostim.
 4. Protestiramo odločno proti razkristjanjevanju šol in izjavljamo, da ne bomo trpeli izločitve ali zapostavljanja pouka in verskih vaj v ljudskih, meščanskih in srednjih šolah. Krščanski pouk naj podajajo kakor doslej katoliški duhovniki ali od škola pooblašteni laiki.
 5. Udruženje jugoslovanskega učiteljstva, pokrajina Ljubljana, je na svojem zborovanju na Bledu 3. septembra sklenilo resolucije, v katerih med drugim izjavljajo zastopniki demokratskega in svobodomiselnega učiteljstva: 1. Šola je državna institucija. 2. Protisokolska borba je započeta iz političnih ozirov. Najodločnejše protestiramo, da bi se zanašala tudi v šolo. 3. Vsa mladinska društva in šole, ki jih vodijo osebe, pripadajoče po svojem značaju političnim strankam, bore se proti ustavi in dinastiji, naj se primerno nadzorujejo. 4. Obžalujemo, da duhovščina učiteljstvu otežkoča izvenšolsko izobraževanje ljudstva.
- Več tisoč kršč. ljudstva, zbranega na katol. shodu pri Sv. Križu nad Dravogradom, z ogorčenostjo obsojamo ta drzni napad svobodomiselnega slovenskega učiteljstva na avtonomne pravice slovenskih družin, slovenske občine in slovenske domovine. Z vso odločnostjo odklanjamo sokolizacijo našega šolstva in izjavljamo, da se bomo vselej in povsod vztrajno borili zoper to.

per nakane zastrupiti slovensko mladino s svobodomiselnim, protikrščanskim duhom. S preziranjem odklanjamo ovajanje slovenske duhovščine, krščanskih učiteljev in ogromne večine slovenskega naroda, ki je ponosen na svojo orlovsko, mladinsko in celokupno krščansko izobraževalno organizacijo. Ljudem, ki zoper našo izobraževalno organizacijo, katera je bila glavni branik našega naroda v težki borbi za obstanek, kličejo posebno policijsko nadzorstvo države, izražamo svoje globoko pomilovanje in napovedujemo odločen odpor.

6. Država mora upoštevati in čuvati svetost in nerazdružljivost krščanskega zakona.

7. Katoliško ljudstvo naj se organizira v strankah in društvih, katerih program in delovanje temelji na krščanskih načelih. Posebej priporočamo povsod izobraževalna društva s teiovadnimi in pevskimi odseki. »Ore« naj bo v vsaki župniji. Gospodarske in denarne zadruge naj se ohranijo, poživijo in na novo ustanove.

8. Spoštujemo delo, radi tega zahtevamo, da se 1. maj proglasi kot državni praznik dela, delavnemu ljudstvu pa se naj pusti nedelja in zapovedani prazniki kot dan oddiha za dušo in telo. Delo po tovarnah in rudokopih naj se omeji ob nedeljah in zapovedanih praznikih na najpotrebnejše. Za delavce zahtevamo pravično plačilo. Delavstvo pa pozivljemo, da se organizira v krščanskih strokovnih organizacijah.

9. Zastopnike katoliškega kmetkega ljudstva pozivamo, naj ne odnehajo, dokler ne izvojujejo tudi kmetiskim poslom in poljedelskim delavcem iste ugodnosti za slučaj nezgod in za starost, kakor jih imajo drugi delavci.

10. Država pospešuj z vsemi sredstvi treznost med državljanji.

11. Za vzgojo verskega razumnštva je

potrebno, da katoliški starši pošiljajo svoje nadarjene otroke v meščanske, srednje in višje šole. Poklicani činitelji naj skrbijo za to, da se omogoči obisk teh šol tudi stanovom revnejših slojev.

12. Krščanska pravičnost tirja od države, da skrbi tudi za bolnike. Zato odločno zahtevamo, da se ne samo ohranijo vse bolnice v kraljevini SHS v polnem neprikrašanem obratu, ampak da se še razširijo in pomnože. Krščanska ljubezen do bližnjega pa imej tudi do zasebnih bolnic vedno odprto srce in odprte roke!

13. Pozivamo katoliško ljudstvo, da upošteva neprecenljiv pomen katoliškega tiska, ter ga odločno in požrtvovalno podpira. Geslo bodi: »V vsako katoliško družino katoliški časnik, katoliško knjigo!« Mohorjevo družbo ob tej priliki znova in predvsem priporočamo.

14. Narodna čast zahteva od katoliških Slovencev, da pomagajo s svojimi prispevki graditi in dovršiti I. slovensko misijonistično v Grobljah. Narod, ki za misijone nič ne stori, nima duha Kristusovega.

Invalidski kongres.

L. 1917 se je sestala v Parizu »medzavezniška konferenca za proučevanje vprašanj, tičežih se vojnih invalidov«, potem je sledila v Londonu, Rimu, Bruslju, lani vnovič v Parizu, letos pa v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu. Te konference vodi »stalni odbor medzavezniški za proučevanja vprašanj, tičežih se vojnih invalidov«, ki sestoji iz oficijoznih zastopnikov medzavezniških držav in zastopnikov invalidov samih. Severna Amerika in Anglija sta se že umaknili, ker sta s svojimi bogatimi sredstvi lahko zadovoljili svoje razmeroma maloštevilne vojne žrtve, dočim je invalidsko vprašanje v drugih državah zelo pereče, zlasti v Franciji in — pri nas.

Naši invalidi so pripravljali za ta kongres velike demonstracije v Ljubljani, Zagrebu in Belgradu, da pred vsem svetom pokažejo svojo nezadovoljnost z državno invalidsko upravo, ki jim samo na priznanih invalidninah in pokojninah dolguje ogromne vsote in da s temi demonstracijami pritisnejo na vlado, da začne resneje reševati invalidsko vprašanje. Minister za socialno politiko Žerjav se je zbal svetovnega škandala, obljubil osrednjemu invalidskemu odboru v Belgradu, da izpolni vse invalidske zahteve in sklical tik pred otvoritvijo medzavezniške konference v Ljubljano posvetovalje glede novega in definitivnega invalidskega zakona, ki naj se že oktobra predloži skupščini.

Tako se je vršilo v Ljubljani posvetovalje o načrtu invalidskega zakona 8., 9., 10. in 11. septembra. Pri tem posvetovalju so bili poleg uradnikov državne invalidske uprave mnogoštevilno zastopani tudi člani invalidskih organizacij. Razprave je vodil dva dni minister dr. Žerjav sam, in skoro vse invalidske zahteve so sprejete v ta zakonski načrt. Dr. Žerjav je dosegel s to »človekoljubno« kretnjo, da so invalidi odpovedali vsa protestna zborovanja in demonstracije in se pohlevno udeležujejo medzavezniške konference.

Medzavezniške konference se udeležuje precej številna francoska delegacija, češkoslovaška, italijanska in belgijska, zastopnik Japonske in Poljske ter zastopnik mednarodnega delavskega urada v Švici poleg številnih domačih uradnikov in invalidov, Romuni in Grki pridejo na konferenco šele v Belgrad. Vseh udeležencev je okrog 100. V nedeljo, 10. sept. je začela

konferenca s slavnostnim banketom v restavraciji »Zvezda« v Ljubljani. Proti večeru je bila svečana otvoritev konference v deželnem dvorcu z običajnimi pozdravi in odzdravi. Zanimiv je bil pozdrav italijanskega delegata senatorja Ijo Toa, ki je v imenu italijanske vlade izrazil željo, da se pozabijo diplomatske zmote in zavlada med italijanskim narodom in kraljevino SHS prijateljstvo, bratstvo in enotnost. Tudi drugih lepih besedi je bilo mnogo. Isti dan je priredil namestnik Hribar na čast gostom »route« koncertom.

Drugi dan, 11. sept. so si kongresisti ogledovali Ljubljano, razstavo slik in vselej, kjer so bili v Dolničarjevi restavraciji pogosteni. Nato so se s posebnim vlakom odpeljali na Bled, kjer so se navzli slabemur vremenu (dežju in megli) vozili po jezeru, zvečer gledali umetne ognje in potem banketirali v Toplicah. Le malokaterim udeležencem je bila dana prilika, da so si v Ljubljani ogledali protežno delavnico in na Golniku zdravilišče za tuberkulozne invalide.

Tretji dan, 12. sept. so se vrnili kongresisti z Bleda in sedli k obedu, ki jim ga je priredila ljubljanska mestna občina v hotelu Unionu, po obedu so odpotovali v Zagreb.

Imeli smo priliko poučiti se o vtisu te prireditve v Sloveniji na zastopnike tujih držav. Vsi so edini v tem, da je Ljubljana še v Evropi, da so Slovenci kulturno in zelo gostoljuben narod. Velika je škoda, da so odšli iz Slovenije zastopniki tujih držav z utisom, kakor da nima Slovenija kaj pokazati, ko je ravno v Sloveniji razmeroma največ invalidskih zavodov v vsi kraljevini SHS in ne najslabših.

V Zagrebu se je konferenca nadaljevala. 13. in 14. sept. so se vršila dopolnilna posvetovalja o splošnih invalidskih zadevah po odsekih, popoldne pa ogled mesta in invalidskih zavodov. Banketov in zabavnih prireditev tudi v Zagrebu ni bilo premalo, vendar je v Zagrebu prišlo do stvarnega dela konference.

V petek, 15. sept. se je vsa konferenca odpeljala proti Belgradu, kjer se bo nadaljevala do 20. Ko dospe poročilo, je približno z vsemi sklepi, ki jih konferenca sprejme in postanejo obvezni za udeležene države.

ZIVJELA SLOGA HRVATA I SLOVENACA!

Jeste li razmišljali, što je naš program? Ako nijeste, onda je potrebno, da vam to ukratko kažemo.

Naš program:

Kršćanski socijalizam ili krščanska sloga seljaka, radnika, obrtnika i poštenih i radnih školovanih ljudi i borba protiv ljenuha, ode-ruha i kapitalista;

autonomija pokrajina i borba protiv centralističkoga imperijalizma i hegemonije;

autonomija katoličke Crkve u Jugoslaviji, prava porodice, sloboda škola;

Hrvat i Slovenac na uvijek brat i brat a nerazrušenoj slozi sa krščanskim bratom Srbijom, koji pristaje uz ovaj program.

Ako želiš, da ova načela što prije pobijede, brzo se upiši kao član »Hrvatske pučke novinske zadruge« u Zagrebu. Jedan udio stoji samo sto dinara i još priloži deset dinara za upisninu. Novac se šalje na »Zadružnu savez« u Zagrebu, Pejačevićev trg 15.

Packa.

14

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.
(Dalje.)

»Gospod, mi je rekel uslužbenec, tričetrt ure že čakajo na Bottiu. Prosim, izročite ga gospodu, če ste končali svoja poizvedovanja.

Bilo je tričetrt na šest. Še malo sem počakal, potem pa šel. Izgubil sem celo popoldne.

O Jeanna, kodi se skrivaš? Ali naj grem k maši k sv. Germanu na Travniku, da te ugledam? Ali si ena onih, ki rano vstajajo, ob času, ko je še malo šetalcev? Ali hodiš iskati na Elizejska Polja prvih solčnih žarkov in hladne jutranje sapice, ki pride iz gozda in se nato izgubi v pariškem ozračju? Ali poslušas mogoče kako predavanje na Sorboni, ali se učiš petja in pri kom?

Stavim, da znaš peti, Jeanna! V tebi je nekaj kot v ptičkah. Dražestna in lehkonoga si kot pastirčica. Kako da ne bi imela tudi nekaj njenega glasu?...

Fabien, ti postajaš liričen!...

8. aprila.

Več kot mesec dni že počiva moj zvezek, danes pa imam naenkrat toliko in tako važnih stvari napisati.

Najprej moje prvo presenečenje.

Danes zjutraj sem slonel z glavo, polno latinskih tekstov, na steklu svojega okna, ki ima razgled na vrt.

Razume se, da vrt ni moj, saj stanujem v četrtem nadstropju, toda odprt mi je razgled na visoko vrbo žalujko v sredi, na peščena pola, ki se vijajo okroginkrog, na štiri stene zidane ograje, z gredicami obrobjenih, katerih ena nas loči od karmeličanskega samostana. Vrt je skoro zapuščen. Gospod, ki stanuje v prvem nadstropju, nima menda nikoli težke glave in zato se tudi nikoli ne izprehaja. Danes na jutro je na vrtu njegov sedemnajstletni sin, gimnazijec. Dva koraka oddaljen od zidu, ki je na strani ceste, stoji nepremično in si s privzdignjeno glavo prižvižgava enakomerno melodijo, ki se mi zdi kakor dogovorjeno znamenje. Pred njim ni nič drugega kot mah na starem zidovju, ki se svetlika kakor pozlačen. Navadno ne žvižgamo zidovju in mahu.

Nekoliko dalje na drugi strani ceste se vrste okna v pročelju hiš v pravilnih ravnih črtah, po večini odprta. In mislim si: ptiček je tamkaj; kaka Marjetica v beli čepici se bo prikazala.

Kako neumna in zlobna misel! Kako smo drzni in nagli pri najmanjših sodbah! Naenkrat stopi dijak za korak naprej, iztegne roko in bliskovito ošine mah, kakor da hoče ujeti muho. Nato se zmagovalno obrne k materi, razigran, neumen in ji pokaže nedolžnega martinčka.

Ga že imam, na solncu se je grel, učaral sem ga!

Na solncu se je grel! To je zame razodetje. Odprem okno: res je, povzodi trolota, povsodi svetloba, na strehah, ki so še

mokre od zime in noči, na svetlo-modrem nebu, ki ni več zimsko. Pogledam doli in zapazim, česar prej nisem zapazil: vrba poganja, cvetoča vijolica pod vapo kamelijo, hruške na karmeličanskem vrtu se rde, na odmrlem figovem drevesu sedi kos. Ušel je iz Luksemburga, od radosti pijan steguje svoj vrat in prepeva himno obnovljenja in prerojenja kakor njegovi tovariši tam zunaj v gozdu.

Dovolj sem videl, da mi ni več obstanke v sobi. Po štiri in štiri stopnjice jemljem naenkrat in se jezim na Pariz in na Junijeve latince, ki so mi skrivali pomlad. Kako, ali naj živim tako odločen od sveta, ki je ustvarjen zame, ali naj vedno hodim po umetnem tlaku iz kamenja in asfalta, ali naj mi bodo večno dimniki moj horičont; zakaj ne bi smel videti kaj več neba kot ono nepravilno progo med strehami, obrobjeno z dimom; ali naj dam, da mi uide najlepši letni čas, ne da bi napil vonja, ki ga širi, in veselja, ne da bi v pomlajeni naravi skušal pomladiti svojo mladost, ki po zimi vedno ovane in sahne! Ne, tako ne pojde, videti jo hočem, pomlad!

In res sem jo videl, toda natrgano in v šopkih, kajti pot me je pripeljala na trg sv. Šulpicija, kjer so prodajali cvetlice.

Dosti cvetja in malo ljudstva: pozno je že. Kar največ morem, uživam pri pogledu na cvetlice, urejene in uvrščene po vrstah in velikosti, naslajam se ob dvojni hijacinti pa notri do prvega nageljčka, ki je komaj popek, čigar rdeči ali beli nosek

kuka iz zelene čeladice. Slastno vsrkavam vonj in barvo vseh teh šopkov, vseh svežnjeve ene cvetlice in ene vrste, šmarnice, spominčice, ovitih z belim papirjem, dišeče resede, kateri so čebelnice pozabile odvzeti sladkoopojni med. Nihče ne prezre vrnivših se izgnank. Deklice se jim nasmihevajo, ne dabi vedele, čemu. Celo izvoščki, postavljeni v vrsti kraj tlaka, se čutijo vesele ob tej sosesčini. Slišim enega od njih, ki ima kot jagoda rdeč obraz, kako pravi svojemu tovarišu:

»Kaj, France, lepo diši, ne?«

Počasi stopam in motrim vsako prodajalno. Ko dospem do konca, se ozrem nazaj.

Sveta nebesa, deset korakov proč Flamaran, Charnot in gospodična Jeanna!

Ustavili so se pri prodajalki, od katere sem bil ravno odšel. Gospod Flamaran nosi v lončku cinerarijo, g. Charnot ogleduje globoko sklonjen granadski nagelj izredne lepote. Jeanna se obotavlja med dvanajstimi šopki in nagiblje zdaj k enemu, zdaj k drugemu svojo glavičico s spomladanskim pokrivalom.

»Katerega, oče?«

»Katerega imaš rajši, samo hitro izberi: Flamaran čaka na naju.

Še sekundo obotavljanja, nato je zmagala sorodnost izbora.

»Tale šopek resede,« pravi.

Stavil bi bil, da bo izbrala resedo, nežno, ljubko cvetko kot ona sama. Za druge so kamelije in hijacinte, za Jeanno so izbrane cvetke!

Politiche novice.

Delirij. Pod tem naslovom prinaša včerajšnji »Slov. Narod« v polemiki s Taborom naslednjo notico: »Mariborski Tabor« poroča na uvodnem mestu o seji načelstva mariborske oblasne organizacije demokratske stranke. V tem poročilu so tudi ti-le odstavki, ki jih navajamo dobesedno: »Glede udeležbe dr. Trillerja in dr. Ravniharja na zagrebškem kongresu je prevladalo mnenje, da oni le govorijo o hrvatskem vprašanju, mislijo pa v resnici na Ljubljano, ker vidijo nesrečo Slovenije, če bi tudi narod ob severni meji prišel do večje upravne samostojnosti. Narodni socialci so se mnogo trudili za stike s Hrvati, kar je dobro, akoravno je čudno, da so jim bližji starokonservativci nego žive organizacije slovenskega razumnosti obrtništva itd. Konečno je pa tudi to njihova stvar. Deržičev stališče, da naj bode Maribor le ekspozitura in ne enakovredna oblast kakor Ljubljana, nas ne more zadovoljiti. Maribor bi potem nemara še napravil ekspozituro v Prekmurju. S tem bi se povzelo število instanc, ko se drugod zmanjša. In čemu tako tutorstvo. Imamo v marsičem zdravejšo razmere nego so danes v Ljubljani, ki naj sebe rešuje, če zna. Govorilo se je tudi še o tem, ali naj nastopa naša organizacija skupno z ljubljansko, pa se je sklenilo vprašati ljubljance, ali oni to žele. Navajal se je razlog, da v tem trenutku ne izpostavimo naših prijateljev v Ljubljani še večjemu sovraštvu Hribarja, Trillerja in Ravniharja, ki agitirajo zoper mladino, ker so zvesti ustavi tudi glede pokrajinske razdelitve. Zato je mnenje, ločeno se bojevali, da ostane ustava v veljavi. Če bi starokonservativci in Deržič zoper zakon 26. aprila izrečno nastopili, treba bi bilo iz naše strani zahtevati rektifikacijo meje do Save.« — Ako je to poročilo iz načelstva avtentično, potem je jasno, da so gotovi gospodje v Mariboru zapadli deliriju, ker si sicer ne moremo misliti, da bi mogli moške z zdravimi možgani priti na tako absurde ideje, kakor so navedene v tem poročilu. Ker torej očitno nimamo opravka z duševno zdravimi ljudmi, marveč z bolniki, ki so jim gotove fiksne ideje zatemnele vid, sluh in menda tudi razum, nam ne prihaja na misel, da bi odgovarjali na podvale, ki nosijo na sebi vse znake nenormalnosti ali pa do blaznosti razvite zlobnosti.

«Zarja» o blejskem učiteljskem kongresu. Slobodna »Zarja« piše na naslov učiteljskega kongresa na Bledu: »Kongres učiteljev, o katerem učitelji sami pravijo, da je bil kongres naprednega učiteljstva, bi pričakovali nekaj več stvarnosti in več takta, kakor smo ga opazili. Napredni ni tisti učitelj, ki smatra za svojo dolžnost, da uganja na zgornj najhujši servilizem, okolo sebe pa neprimerne nestrpnost. Učitelj je vzgojitelj in vse njegov delovanje bi moralo imeti vzgojno tendenco, ton napredne spravljivosti. Šola bodi vzgojiteljica plemenitih ljudi, zavednih ljudi. Ako pa vzgojitelj sami slepo služijo režimu, ter ne pokažejo najmanjše volje in razumevanja, da mora biti šola sama sebi namen, vzgajališče neodvisnega naraščanja z jasnim pogledom na življenje, potem je to le dokaz, da je tudi vzgoja učiteljev slaba.« — Kakor se vidi, so demokratski učitelji s svojimi resolucijami čisto osamljeni in pred vsemi strankami in vso javnostjo do kosti blamirani.

Stojan M. Protić namerava po poročilu »Slob. Tribune« izdati ob obletnici svoje zahteve po reviziji ustave poziv na radikalno stranko, kjer jo vabi na skupno delo. Pridružil se mu bo baje jako mnogo radikalnih poslancev.

Vlada proti hrvatskemu bloku. Hrvatski blok je poslal tudi Društvu narodov v Ženevo posebno spomenico. Vladni listi javljajo, da je ostala spomenica neopažena, »Pravda« pa javlja, da bo vlada takoj po povratku Pašičevem nastopila energično proti hrvatskemu bloku zaradi razpošiljanja takih spomenic.

Pogodba med Jugoslavijo in Češko je sklenjena, kakor poročajo brnski »Lidove Noviny« samo za dobo 5 let, da se z dolgotrajnejšo pogodbo ne bi onemogočil drugim državam pristop k Mali antanti.

Naraščanje davčnih dohodkov v Franciji. Dohodki iz neposrednih davkov in državnih monopolov so se tekom prvih 8 mesecev tekočega leta zvišali nasproti dohodkom lanskega leta v istem času za 1.273.788.100 frankov.

Dnevne novice.

Petindvajsetletnico s svetimi obljubami Bogu posvečenega samostanskega življenja je praznovala včeraj ravnateljica uršulinskega učiteljskega č. M. Hildegarda Lebar. Isti jubilej so obhajale č. M. Ignacija Klump, č. M. Ferdinanda Orneje, č. M. Veronika Tavčar in ljubljanskem uršulinskem samostanu in č. M. Florijana Suchy v uršulinskem samostanu v Mekinjah. Za vzgojo ženske mladine vzgozlaslužnim č. M. gospe uršulipkam ob

jubileju iskreno čestitamo. Naj Vsemogočni daja tudi v bodoče najboljšega blagoslova njih kulturnemu delu!

Velika jeza se je polastila gospodov okrog »Jutra« in »Domovine«. Orli jih skrbje. Razumljivo: brnski tabor z ogromnim številom in silnim moralnim uspehom na eni strani, na drugi strani pa vsesokolski fiasko, ki se ga vsi dobro zavedajo in ki so ga deloma zabrisali samo vladna prisotnost, komandirano vojaštvo in Čehi; dalje vedno večje množice slovenskega ljudstva objemajoča orlovska misel, ki je privabila toliko udeležencev na sijajno uspele delne orlovske tabore v Celju, Bledu in Novem mestu, končno zmaga slovenskih Orlov v Brnu, s kakršno se slovenski Sokoli ne morejo postavljati — vse to jezi, hudo jezi. In zato sedaj tako bruha sovražstva v »Jutra« in »Domovini«. Včasih je bila moderna protifarška gonja, ki slovenskemu duhovniku ni nič škodovala, liberalcu pa nič koristila, tako je sedaj moderna protiorlovska gonja, ki bo Orlom samo koristila. In kakor ga nekdanje ni bilo greha, ki ga ne bi obesili slovenskemu duhovniku na vrat, tako danes ni nobeno obrekovanje pregrdo, če je treba Orla udariti. Vsako grdobijo, ki se zgodi, je treba Orlu naprtiti, pa je. Tako n. pr. je v Hrstju neki fant oskrnil deklico, »Jutra« in za njim seveda »Domovina« prinese, da je to Orel. Stvar se od naše strani takoj preišče in kaj se izkaže? Dotičnik ni bil nikdar član Orla, pač pa je na obnem zboru šmartinskega Sokola nastopil kot — govornik. Ko je trgovec Koprivec ustrelil iz prenatglenosti Orla iz Komende, »Jutra« takoj prinese, da je bil to razbojnik, ki je napadel Koprivca, dasi je vsak, kdor je poznal tega Orla, vedel, da je to izključeno. Itd. Torej načelo: obrekuj, kar le moreš, nekaj bo vedno ostalo. Kaj pa n. pr. Sokoli pravijo na te-le resnične zgodbe, katere smo hoteli zamolčati, pa jih sedaj ne moremo? Dne 9. septembra so se peljali z gorenskimi vlakom štirje fantje — vsi so imeli sokolske znake. Ker so v gučji bili precej brezobzirni, jih je neki napol slepi invalid opomnil. Nato so ga začeli suvati s tako silo, da so morali pretepenega invalida iz škofjeloškega kolodvora prepeljati. Imena teh kulturnih bratov so znana, podrobneje bi pa znali o tem povedati priči Pavšlar Ivan iz Škofje Loke in Rojina Anton iz Spodnje Besnice 49. — Ali to-le: V noči od 13. na 14. avgusta se je privabila ob treh ponoči sokolska četa tuleč — tuleč, pravimo — sokolsko himno po frančiškanski ulici. Po odpeti himni zavpijejo: Živio kralj, nato: pa doli z Bogom, doli s satanom! Ali 16. avgusta zjutraj po najhujši vsesokolski noči sprehod po Tivolii s tistimi ogabnimi prizori, katerih radi dostojnosti ne smemo popisati. Imamo priče, priče! Pa smo molčali. Zdaj pa ne več. Ali pa: Dne 4. t. m. ob dveh ponoči četa sokolov, ki pojo sokolsko himno, nato pa: Marija k tebi, uboge reve. In tako dalje. Sicer pa; kakor povedano, saj vas razumemo, da ste hudi na Orle, ki se tem bolj širijo, čim večji je pritisk nanje. Toda, čemu hoditi na solnce s takim maslom na glavi?!

Neverjetna posurovelost. Med »Jutrom« in »Jugoslavijo« se bije že dalje časa ljut »bankirski« boj. To ni nič nenavadnega. Znak skrajne posurovelosti pa je, da očita »Jutra« svojemu nasprotniku »sotrudništvo Terzitovo«. V »Jugoslaviji« je dal namreč objaviti nekaj svojih podlistkov g. dr. I. G., kateremu očita »Jutra« s pridevkom »Terzit« očitno neko telesno hibo, za katero pač g. dr. I. G. ni odgovoren. — Zaradi popolnosti pa naj dastavimo še nekaj: Stari homerski pevec je pel svoje pesmi po starejših kraljevskih dvorih in zato je razumljivo, da zastopnika tedanje demokracije Terzita ni označil le za »prevraten element«, ampak mu je na veliko veselje grške aristokratske gospode natovoril še celo kopo telesnih napak: škilavost, hromost itd. Starogrškim fevdalnim surovinam moremo ta greh spregledati, toda kako se ujema predbacivanje »terzitstva« z demokracijo »Jutra«? Ali je ta list homersko-fevdalen? Po surovosti soditi je. — V terek pa bomo v čitali v »Jutru« sledečo notico: »Nesramno podtikanje. Z izrazom »sotrudništvo Terzitovo« nismo mislili na g. dr. I. G., kakor nam to podtika »Slovenec« po svoji stari navadi...»

Oseba vest. Za inšpektorja v ministrstvu za promet je imenovan gosp. dr. Borko.

Tednik »Narodna Sloga«. Izšla je prva številka tednika »Narodna Sloga«, glasilo zagrebških »kongresistov«. List se imenuje »nezavisan jugoslavenski glasnik političko-socialno-ekonomski«. Izhaja vsak četrtek. Posamezna številka stane 6 kron.

Dohodki državnega posestva Beije. Na eni izmed zadnjih sej ministrskega sveta je poročal upravnik g. A. Kristan o uspehih žetve na tem posestvu in povedal, da je »pridelate samo 360 vagonov pšenice namesto pričakovanih 40.000, potem 100 vagonov ovsu in 206 vagonov sena. Sladkorja bo okoli 400 vagonov. Kljub slabi letini bo dobil g. Anton Kristan prav lepe procenete.

Uradniško vprašanje in bombe. Zagrebški »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da je prejel zakonodajni odbor iz Sarajeva ob priliki razprave o uradniškem vprašanju dopisnico sledeče vsebine: »Če ne bo uradniško vprašanje čimprej reše-

no, ga bo reševala bomba, ki bo zadela v prvi vrsti vas. Tako ne gre dalje. — Bedni državni uradnik.« — Tako govori obup.

Društvo jugosl. trg. visokošolaca javlja svojim članom, da se je življenje na Dunaju strašno podražilo. Eksistenčni minimum a. K. ca 1.000.000 (1000 Din). Stanovanje od 100.000 aK naprej, šolnina na visoki šoli za svetovno trgovino znaša semestralno aK 500.000, vpisnina Ka. 10 tisoč. Vpisovanje traja do 7. oktobra, istotako je čas za vlaganje prošnje do 7. okt. Zadnji termin za prijavo oktoberskih izpitov je 5. oktober.

Članom »Slov. dijaške zadruge v Pragi«. Obveščam člane, da je vpisovanje na vseh fakultetah od 25. sept. do 7. okt., na medicinski pa do 15. oktobra. — Ker se centralna menza otvori šele začetkom oktobra, svetujem tovarišem, da ne hodijo še ta mesec v Prago. Kje bomo imeli prostore, se ne ve še nič gotovega. — Vsled velike valutne razlike, je draginja v Pragi neznosna in tovariši, ki mislijo priti na novo v Prago, oziroma oni, ki so že bili in so v nižjih semestrih ne smejo računati s pomočjo zadruge, ker je ta brez denarja. — Ker do sedaj še nisem prejel seznama o redukciji centralnih študentskih distov, bom v časopisih objavil, pri katerih tovariših so sezname na vpogled, kakor hitro jih prejmem. — Prosim vse tovariše, da kar najmarljiveje nabirajo za zadruge, ker položaj je najobupnejši, kar smo jih doživeli. Predsednik.

Kmetijska podružnica v Ljubljani opozarja svoje člane, da je kmetijska družba naročila večjo množino sena in slame v Banatu, ki jo bo oddajala samo cele vagone. Naročila za Ljubljano zbira v podrobnih količinah kmetijska podružnica v Ljubljani in se članom čimprej nanjo obračati.

Obrtna zadruga v Kranju vlijudno naznanja, da se vrši vajeniška preizkušnja (t. j. za pomagala) v nedeljo, dne 24. t. m. ob deveti uri dopoldne. Vrši se v Ljudskem domu.

Neuspeh delavskega gibanja na Dunaju. Tiskarski štrajk je končal z neuspehom za delavstvo v toliko, ker so delovalci zavrgli princip indeksnih številk, kar je med delavstvom izzvalo veliko ogorčenje. Zveza industrijev je sklenila, da tudi ostalim delavcem ne bo več plačevala mezd na podlagi indeksa, ampak mnogo manj. Tako hočejo n. pr. kovinski industriji plačati le 36 procentni povešek in ne 91 odstotkov, kakor to določa indeks. Tudi bančni ravnatelji so sklenili, da se na indeksne številke ne bodo več ozirali.

Uradniška himna. Belgrajsko »Videlo« priobčuje sledeče verzice: »Dok skupa skupno raste — Pravilnici dok se piše, — Bogataši brke maste — A ministri konferišu. — O, dokle će tako biti — Da smo samo prvog siti?«

Mažarski koledar za l. 1922. je vladna v naši državi prepovedalo, ker itd.

Velik požar je uničil arzenal v Pulju. Škoda znaša nekaj sto milijonov lir.

Jugoslovanski Adresar izide v kratkem v založbi tvrde Pollak in Schön v Zagrebu. Tozadevno opozarjamo na današnji oglaš.

Uvedba popolne dnevne službe pri telefonu na Grosupljem. S 1. septembrom 1922 se je pri pošti Grosuplje za telefon uvedla popolna dnevna služba (C), t. j. v poletnem času (1. aprila do 30. sept.) od 7. do 21. ure, po zimi (1. okt. do 31. marca) od 8. do 20. ure.

Otroško okrepčališče s šolo na prostem ustanovi ministrstvo za narodno zdravje na Marjanu v Splitu. Doslej sta bili taki šoli že v Novem Sadu in na Lokrumu.

Za možem v smrt. Te dni je nenadne smrti umrl francoski socialistični poslanec in bivši minister Marcell Sembat. Ko je zvedela za njegovo smrt njegova žena, znana slikarica, je izvršila samomor.

Pomoč brezposelnim na Češkoslovaškem. Češkoslovaška vlada je nakazala 100 milijonov kron za brezposelne. Vsako podjetje mora vzrok večjih odpustov delavstva naznaniti oblasti. V vsakem slučaju velja 14dnevni opovedni rok.

Natečaj. Na tehniški srednji šoli v Ljubljani se razpisuje s pričetkom tekočega šolskega leta 1922/23 profesorsko mesto za gradbenega inženjerja. Kot pogoj za namestitve se zahteva, da je prosilec pravilno in uspešno dovršil študije na gradbenem oddelku tehnične visoke šole (II. državni izpit.) S to službo so spojeni prejemki: letna plača 2400 Din, ki se povešuje za 600 Din na leto, izpočetka po tretjem letu do najvišje letne plače 6000 Din; poleg tega pripadajoče draginske doklade. Učna obveznost znaša 16 tedenskih ur; nadštevne ure se honorirajo z 20 Din. Prosilci za razpisano službo naj izroče pravilno kolkovane prošnje, naslovljene na ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, ravnateljstvu tehniške srednje šole do dne 1. oktobra 1922. Prošnjam je priložiti kratek curriculum vitae, krstni in domovinski list, vsa študijska in

usposobljenostna izpričevala. Kdor ni državni službi, mora tudi priložiti uradno zdravniško izpričevalo in potrdilo pristojnega političnega okrajnega oblastva o npravnstveni neoporečnosti. Ministrstvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, dne 14. septembra 1922.

Rekruti-dijaki, ki so bili pri rekrutovanju potrjeni za inženjerijo na dijaški rok in jim je bil nastop službe odložen do 25. leta starosti, pa so že dovršili svoje študije odnosno so te študije opustili in tega niso naznanili ne civilni ne vojaški oblasti, se nujno opozarjajo, da se javijo takoj na odsluženje kadrovskega roka ter izognejo neprijetnim zakonitim posledicam.

Iz Škofje Loke. Rudolfu Zihertu iz Škofje Loke je bilo ukradeno iz zaklenjene veše kolo, vredno 4000 do 5000 kron.

Smrtno nevarna poškodba. Na dopustu se nahajajoči vojak Alojzij Pernuš se je ponoči 10 t. l. spri in stopen z Antonom Nogličem iz Zg. Bele in ga smrtno nevarno poškodoval. Nagliča je devetkrat ranil z bajonetom.

Okradeni kranjski izvošček. Kranjskemu izvoščku Leopoldu Lenardiču sta bili v Podnartu ukradeni dve konjski odeji, vredni 7000 K.

Kolo ukradeno je bilo 13. t. m. v Kozarjah železniškemu čuvaju Karlu Zidaneku iz Noz. Gorie.

Posabil se je dne 18. sept. t. l. v dopoldanskem vlakom III. razr. na novomeški postaji zavitek z belim slamnikom. Pošten najditelj blagovoli istega poslati proti nagradi na šolsko vodstvo Prečna p. Novo mesto.

Štajerske novice.

Mariborska obrtna razstava podaljšana. Po zahtevu razstavnega odbora se je isti odločil zaprositi za podaljšanje obrtne razstave. Dosedanje deževje je zelo neugodno vplivalo na vnaji obisk, razstaveni odbor ima ogromne stroške, ki bi bili zanj občutni, ako bi se morala razstava že v nedeljo zaključiti. Podaljšanje je nameravano do 2. septembra, s tem se da prilika tudi šolam za korporativne obiske po zelo znižani ceni.

Dr. Žerjav kot rešitelj stanovanjskega vprašanja. Iz Maribora nam poročajo: V »Jutru« smo na svoje začudenje čitali, da je dal g. minister za socialno politiko dr. Žerjav, intervjuvati kot rešitelj stanovanjskega vprašanja. Ne da bi se spuščali v meritum tega intervjuja, ki je sam ob sebi že davno splošno znan (da treba pravično razpolagati z obstoječimi stanovanji in pomnožiti stanovanja z zgradbami, to ve danes vsak otrok), vendar na nekaj nas je pri tem spomnil g. minister-rešitelj stanovanjske krize. Ko je bil g. dr. Gregor Žerjav še podpredsednik deželne vlade in že designiran za šefa, je prišel tudi v Maribor. Navidez kot uradna oseba, v resnici kakor organizator svoje stranke. Pa to naj je postranska stvar. V svoji uradni vlogi je zahteval, naj se mu takoj predlože vsi podatki, kako bi se dal Maribor prezidati, kje bi se dalo kaj starega podreti in z novim nadomestiti in končno, kako in kje bi se dal Maribor na novo razširiti. On, da ima že vse pripravljeno, da se za Maribor preskrbi čim največ stanovanj, ker treba Maribor kot važno območje mesto zasigurati in razširiti s priselitvijo (državotvornih elementov seveda. Op. ur.). Ko so Mariborčani za to veselo vest zvedeli, so bili kajpada strašno veseli... ja, dr. Žerjav, to je človek na svojem mestu... Na mestnem magistratu je vse hitelo ugoditi želji g. podpredsednika, zakaj vedeli so, da bo iz njega kmalu še kaj več. Vsi podatki, kakor jih je gospod doktor želel in velel, so tudi kmalu odšli v Ljubljano in — — — že tri leta je od tega, aktov se danes ni nazaj in Maribor je razzen ene nove vile še prav tak, kakor je bil ob času obiska g. dr. Žerjava kot deželnega podpredsednika. Pa če bi bilo samo to. Prišlo je še huje. Dr. Gosar je v Ljubljani zmagal s svojim gradbenim načrtom, prisilil je uporne bankirje, da so pričeli graditi svoje palače, za njimi pa tudi drugi svoje skromne hiše. A v Mariboru pa so ravno Žerjavovci največ zakrivil, da se ni prav nič storilo, da so Žerjavovi bogati odvetniki z valuto strašili še tiste, ki so se odločili zidati. V to strašilo so bili sami tako zatelebani, da tudi sami niso nič gradili. Pač pa so se pridno naseljevali ter odvezemali stanovanjske prostore za svoje lokale in tako pomnoževali stanovanj sko bedo. Niti Narodnega doma niso hoteli popraviti, niti prezidati svoje tiskarne, da bi saj nekaj svojega množtevilnega osobja spravili pod svojo streho. Ves ogromni dobiček so vtaknili v svoj žep. Videli so v Belgradu, kako se tudi z našim denarjem zida in ruši, slišali so tam, da Belgrad noče ničesar storiti za utrjenje svoje severne postojanke, slišali so celo, da Belgrad še danes sam ne veruje, da mu je Maribor siguren. In vendar niso odprli svojih ust, da je to sramota za državno centralo, da na tak način pusti propadati najvažnejšo območno postojanko, dotim Avstrija ravno proti meji gradi in utrjuje svojo pozicijo. In kaj je storil dr. Žerjavov prednik? Ni to sramota zanj, da je bila in je še v njegovem lastnem mestu (Celje) stanovanjska kriza taka, da je prišlo do javnih škandalov in da se v Celju ves ta čas menda niti ena hiša pobelila ni. Stanovanjski urad v Mariboru dobiva na eni

strani fermane, da se ne sme nikdo priseliti, predno ne izkaže potrdilo, da je novo zgradbo že dokončal, na stotine drugih je takorekoč brez stanovanj, po vežah se potikajo že dve leti, in na drugi strani prihajajo baje tajni fermani, da za Wranglovce in ruske monarhiste mora biti prostora v Mariboru (saj imajo že celo rusko kolonijo). — Za enkrat smo hoteli samo to pribiti, da svet izve, kako resno je smatrati g. ministra za socialno politiko kot odrešenika stanovanjskega vprašanja.

Volivni imeniki.

Vodstvo SLS za Ljubljano ponovno opozarja vse svoje somišljenike, da si ogledajo voline imenike in se sami prepričajo, da so pravilno vpisani! Volilno pravico ima vsakdo, ki je dopolnil 21. leto in stalno prebiva v Ljubljani eno leto, ali če je stalno nastavljen kot državni nameščenec vsaj pred časom, ko so bili na magistratu volilni imeniki razgrnjeni (namreč pred 21. avgustom). Čas za reklamacije je do vstetega 21. t. m. Volilni imeniki so dotlej na ogled vsak dan do 7. ure zvečer.

Ljublanske novice.

Ij Stolne »Prosvete« občni zbor je danes zvečer točno ob 6. uri v knjižnični dvorani Jugoslovanske tiskarne, na kar vnovič opozarjamo z vabilom na polnoštevilno udeležbo.

Ij Poziv. Podpisane vabimo žene državnih uradnikov in državne nameščenke, da se udeležijo shoda, ki bo v torek, dne 19. t. m. ob 5 uri pop. v veliki dvorani Mestnega doma. Dnevni red: Obupni položaj državnih nameščenec. Sklicateljice: Bajič Julija, sopr. viš. fin. svet., Bartol Marica, sopr. poštnouradn. ravn., Černe Ivanka, sopr. fin. svet., Jerovec Fina, soproga viš. fin. svet., Modic Karla, poštna uradnica, Novak Jožica, sopr. kr. profesorja, Rutar Milka, sopr. železn. uradnika, Šapla Karla, sopr. inšpekt. za agrar. ref., Vazzaz Zina, sopr. kr. profesorja, Zbašnik Tilka, sopr. ravnat., Zidarič Karmela, sopr. fin. revidenta.

Ij Slavnosten večer na čast zmagovalcu na šahovskem turnirju dr. Vidmarju. Sinoči je priredil ljubljanski šahovski klub v svojem lokalu pozdravni večer zmagovalcu na londonskem šahovskem turnirju dr. Vidmarju, ki je dosegel tretje darilo.

Ij Osebnosti. Magistratni pisarniški nadoficijali VIII. činovnega razreda in vodja stalnega volivnega katastra g. Janko Kesler je dobil naslov magistratnega pisarniškega ravnatelja. Magistratni pisarniški oficijali gg. Drago Mohorč, Anton Rupnik in Rihard Tavčar so imenovani za nadoficijale v IX. činovnem razredu.

Ij 40 letnice poroke je obhajal te dni mesar in posestnik g. Ivan Košenina s svojo soprogo Ano.

Ij Državna rgovska akademija v Ljubljani. Redni poduk v prvih treh letnikih akademije se prične v torek, dne 19. sept. ob 8. uri zjutraj.

Ij Abiturijentski tečaj trgovske akademije v Ljubljani. Predavanja na abiturijentskem tečaju se prične v torek, dne 3. oktobra ob 8. uri zjutraj.

Ij Sreča v nesreči. Te dni so šli po cesti Pred škofijo trije mladeniči, ki so bili nekoliko »nadelani«. Za njimi privozi tramvaj. Na ponovno zvonjenje se en mladenič hoče izogniti, toda storil je to na napačno stran. Voznik je voz ustavil, a bilo je prepozno, kajti mladeniča je voz tresel ob tla, da je oblezel kakor mrtev. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnišnico. Ko so prišli do bolnišnice, je bil mladenič že toliko pri moči, da ni hotel v bolnišnico, marveč je peš odrinil proti domu.

Ij Uduženje Graditelja kraljevine SHS. Dne 24. septembra t. l. ob 10. uri dop. se vrši v Zagrebu v dvorani palače barona Raucha, Kapucinska ulica 9, II. redna glavna skupščina Uduženja Graditelja kr. SHS s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika o delu uduženja in sekcij ter o stanju graditeljstva v celi državi. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo odbora za izdajo koledarja. 5. Poročilo revizorjev. 6. Volitve novega odbora in določitev kraja prihodnje redne glavne skupščine. 7. Predlog o izdajanju časopisa. 8. Slučajnosti. Vsi stavbeniki v Sloveniji se opozarjajo na to važno stanovsko zborovanje.

Ij Cene za sladkor in olje so znižali nekateri ljubljanski trgovci včeraj na 80 kron za sladkor in na 96 kron za 1 liter olja. Mnogi pa so še nadalje prodajali sladkor po 88 in olje po 100 kron in so rekli svojim tovarišem, ki so cene znižali: »Al' vam bo še žale«

Ij Železno peč, dobro ohranjeno, želi kupiti neko naše društvo za svoje društvene prostore. Ponudbe sprejma upravništvo našega lista.

Vestnik S. K. S. Z.

Za prihodnjo sredo večer ob 8. prosi SKSZ odbornike vseh nepolitičnih prosvetnih organizacij, včlanjenih v

njej, v mestu Ljubljani, kakor tudi na Viču, v Šiški in v Selu-Mostah, da pridejo k važni skupni seji v Jugoslovansko tiskarno III. nadstropje; posvetovati se moramo 1. o organizaciji našega prosvetnega dela v tej zimski dobi, 2. o kartelu naših prosvetnih društev v Ljubljani in v okolici, in 3. o proslavi 25 letnice SKSZ, (ustanovljene dne 14. nov. 1897). Vabljeni so k posvetovanju tudi prijatelji naše prosvetne organizacije. Predsednik.

Narodno gledališče.

Cene celoletnih abonmajev Narodnega gledališča v Ljubljani za sezono 1922/23. Lože v parterju šteje. 2 in 3 po 2500 Din, lože v parterju šteje. 4, 5 in 6 po 2600 Din, lože v I. redu šteje. 1 do 5 po 2700 Din, lože v I. redu šteje. 6 do 9 po 3000 Din, balkonske lože šteje. 2 in 3 po 1400 Din in šteje. 4 in 5 po 1600 Din. Parterni sedeži v I. vrsti po 650 Din, v II. do IV. vrsti po 600 Din v V. do IX. vrsti po 550 Din in v X. in XI. vrsti po 420 Din. Balkonski sedeži v I. vrsti po 500 Din in v II. vrsti po 400 Din. Galerijski sedeži v I. vrsti po 200 Din in v II. in III. vrsti po 150 Din. Abonma se plačuje ali takoj, ali v dveh ali tudi v 4 obrokih in sicer prvi takoj pri prijavi, drugi do 5. dec. 1922, tretji do 5. febr. 1923 in četrti obrok do 5. aprila 1923. Abonma se sprejema v prostorih knjigovodstva in dramskem gledališču (vhod iz Gradišča) in sicer ob delavnikih od 11. do 13. in od 16. do 18. ure, ob nedeljah pa od 10. do 12. ure. Stari abonenti, ki reflektirajo na iste lože oziroma sedeže kakor lanske leto, naj se zglasijo od 18. do vstetega 21. t. m., novi abonenti pa od 22. do vstetega 24. t. m.

Gospodarstvo.

VINSKA RAZSTAVA V MARIBORU.

Kakor se je že poročalo, so se pri komisijoneli preskušnji in oceni vin na vinski razstavi mariborske pokrajinske razstave od 8. do 17. sept. t. l. vsa vina razvrstila v pet kategorij in sicer: 1. v navadna namizna vina; 2. v boljša namizna vina; 3. v lažja, buteljke sposobna vina; 4. v boljše buteljke vina in 5. v vinske specialitete.

Preskušnje vin posameznih kategorij so imele sledeči rezultat: Pri vinih prve kategorije (navadna namizna vina) se je spoznalo najboljšim: številke 37, Jakoba Zabavnik, Jastrebec; 38, Cirila Zabavnik, Vodranec; 58, dekana Josipa Čička, Jarenina; 70, Elizabete Ledinek, Polički vrh; 82, Ignaca Supanič, Valgen; 180, Ivana Krena, Plavč; 191, Kletarske zadruge v Mariboru; 146, Josipa Holmana, Rogatec; 157, Matija Sovinca, Mala Pristava. Pri vinih druge kategorije (boljša namizna vina) bila so najboljša: št. 28 trdke Pugel & Rossman, Maribor; 39, Filipa Pokrivača, Jastrebec; 61, Gašpara Gaubeta, Špičnik; 71, Josipa Majer, Plavč; 125, Karola Scherbaum, Maribor; 142, Florjana Gajška, Loka; 152, Vinar. nadzorništva v Mariboru; 172, Velikonedeljske graščine in 187 in 188 Kletarske zadruge v Mariboru. Pri vinih tretje kategorije (lažja, za buteljke sposobna vina) so se spoznala najboljšim: št. 1, Klotara Bouvier, G. Radgona; 23, Lovro Petovarja, Ivanjki; 27, trdke Pugel & Rossmann; 32, Gjure Valjaka, Maribor; 40, Franca Zemljiča, Maribor; 53, Frica Zemljiča, Ljutomer; 55, dekana Čička; 63 in 65, Gošparja Gaubeta; 66, Uprave Jareninski dvor; 89, Janeza Vengera, Jarenina; 112, Gjure Valjaka; 116, »Vinarje« d. d., Ptuj; 124, Alojzija Schickera, Šmarjeta; 126 in 159, Vin nadzor. v Mariboru; 140, Florjana Gajška; 144, Ivana Gajška, Šmarje p. Jelš; 147, Antonija Jagodič, Šmarje p. J.; 178, Adolfa Stamenca, Ormož, in 183, Vinkota Stoklasa, Sv. Andraž v H. Pri vinih četrte kategorije (boljša buteljke vina) so bila najboljša: 16 in 20, Zadruge »Ljutomerčan« pri Sv. Bolfenku; 34, Gjure Valjaka; 41, Franca Zemljiča; 60, Ivana Drogza, Ranca; 72, Josipa Majer, Plavč; Vertiče; št. 87, Josipa Šerbinek, Plavč; št. 92, Mihe Brenčiča, Spuhlja; 105 in 107 Štjerske hranilnice, upr. v Podlehniku; 115, »Vinarje« v Ptuj; 123, Alojzija Schicker; 128 in 160, Vin. nadzor. v Mariboru; 139, Upr. Racerdvor; 132 in 133, Karola Scherbaum; 134, Elize Arlena, Šmarje pri Jelš; 139, Florjana Gajška; 167, Roberta Košarja, Sv. Bolfenk; 168, Jožefa Breznik, Kog; 171, Velikonedeljske graščine; 186, Klet. zadruge v Mariboru; 194, Franca Miheliča, Zavrče; in 29, Rudolfa Potre, Ormož. V peto kategorijo (vinske specialitete) spadajo, razven že objavljenih razstavljenih vin še št. 22, Lovro Petovarja in 151, Vin. nadzorništva v Mariboru.

Vin. ravnatelj Puklavc.

Vinarski in sadjarski odsek slov. kmetijske družbe v Mariboru nam pošljite sledeče pojasnilo: Od gotove strani se čujejo glasovi proti vinski razstavi, češ, da so cene za vinske vzorce, kakor tudi za vino, ki se toči v točilnici vinarskega in sadjarskega odseka, pretirane. Naprošeni smo, p. n. občinstvu sporočiti, da so cene vzorcem za navadna in boljše namizna vina iste, kakor v gostilnah (vzorci se prodajajo po 4 K, ozi. 5 K kozarec = $\frac{7}{16}$ litra, kar odgovarja 40 K, odnosno 50 K za liter. V točilnici se pa toči imenitno namizno vino po 48 K liter. V steklenicah pa se dobi vino že od 30 K $\frac{7}{16}$ buteljke naprej. Da so vzorci od boljših vrst vina in razne vinske specialitete, kakor se jih prodaja v steklenicah in toči tudi v točilnici in kakršnih sploh ni nikjer dobiti, primeroma dražje, je neizogibno, ker mora odsek, ki mi dobil v to svrhu od nobene strani kake pod-

pore, z izkupičkom za prodane vzorce, buteljke in v točilnici iztočeno vino, kriti ogromne razstavljalne stroške, ki bodo znašali za buteljko razstavljenega vina najmanj 50 K in za vsak liter v točilnici iztočenega vina pa okoli 60 K. Iz navedenega je razvidno, da očitke pretiravanja cen ni na mestu in priporočamo prirediteljem, ki je Mariboru kot središču vinarstva v čast in ponos, s pridnim obiskom podpirati.

* * *

g »Narodni Gospodarc«. Izšla je 9. številka XXIII. letnika »Narodnega Gospodarja«, naše zadržne revije s sledečo vsebino: Dr. Korošec: Nadalnji razvoj zadržništva, Ivan Aysenek: O draginji, dr. Basaj: Kako bi mogli ohraniti vrednost zadržnega kapitala v slučaju, da naš denar še naprej pada. Anketa Glavnega Zadržnega Saveza v Belgradu radi aprovizacije pasivnih krajev. Nekaj navodil za blagovne zadruge. Nove naredbe. Zadržništvo.

g Tudi v Bolgariji primanjkuje gotovine. Vsled pomanjkanja gotovine so se dvignile obresti na preko 30%. — Trgovska zbornica v Sofiji se je obrnila na vladu, naj izpolnjuje pri Narodni banki povišanje števila novčanic.

g Zaplenba valut v Budimpešti. Radi prepovedi trgovine z valutami, je zaplenila policija tuje valute v iznosu 120 milijonov kron.

g Češkoslovaška-jugoslovanska trgovska zbornica. V Belgradu se vrše priprave za osnutek češkoslovaško-jugoslovanske trgovske zbornice, ki se ima otvoriti že to jesen.

g Bogata žetev v Kanadi. Žetev v Kanadi je presešla, posebno v zapadnem delu, vsa pričakovanja. Sodi se, da bo ta uspeh vplival na cene v Evropi.

g Kako je padla avstrijska krona. Dne 1. julija 1919 je bilo 100 švicarskih frankov 37 Ka, leto pozneje 2702 Ka, 1. julija 1921. leta 12.200 Ka in 1. julija letos 360.000 Ka. Češkoslovaška krona je bila 1. julija 1920 vredna nekaj manj nego 4 Ka, leto pozneje 10 Ka, a 1. julija letos 3000 Ka. V času od 15. julija do 14. avgusta letos so se cene življenskih potrebščin zvišale za 91 odstotkov. V zadnjih 14 dneh je bilo spravljanih v promet za 205,8 milijarde kron novih bankovcev.

g Aprovizacijske odredbe v Nemčiji. Nemško državno ministrstvo za prehrano je izdalo več varčevalnih odredb. Prepovedalo je uporabo domačega sladkorja za izdelavo likerjev, čokolade, slaščic itd. Znatno je znižalo produkcijo piva in prepovedalo kuhanje žganja iz sadja.

g Znižanje cen na Češkoslovaškem. Na Češkoslovaškem so se te dni znižale cene kruhu, in sicer črnuemu od 3 K 50 na 3 K za hleb 1400 gramov, belemu od 4 K na 3 K 80; pecivu od 35 vin. na 30 vinarjev. Podobno so se znižale tudi cene kavi v kavarnah.

Ljubljanska porota.

UMOR V MISLICAH PRI SEŽANI.

Dne 16. septembra je ljubljanska porota razpravljala o tožbi, katero je dvignilo državno pravdnštvo proti l. 1899 v Planini na Notranjskem rojenemu gozdnemu pristavu Aljoziju Slejku, ker je 21. majnika letos v Mislicah pri Sežani z osmimi streli usmrtil učitelja Dominika Marušiča, katerega mu je prestrelil srce in jetra. Dalje je obtožen, da se je 24. majnika 1922 v Ljubljani na potniški zglasnici v hotelu Tratinik napačno javil kot Zdenko Dolinar. Ko so Slejka v Ljubljani aretirali, je pripoliciji priznal, da je Marušiča vedoma in hote ustrelil, ker sta se sprla in ker mu je Marušič odpovedal prijateljstvo. Dne 30. majnika 1922 je tudi rekel, da je ubil Marušiča samo zato, ker mu je odpovedal prijateljstvo, ga žalil in ker je bil nekaj pijan. Dne 12. avgusta je pa Slejko popolnoma spremenil svoj zagovor in rekel, da je Marušiča ustrelil v silobranu. Porotnemu senatu je predsedoval svetnik dr. Skaberne, votana sta svetnik dr. Golja in sodnik Merala, obtožbo je zastopal prvi državni pravdnik Domenico, Slejka je zagovarjal dr. Kreč.

ZASLIŠANJE OBTOŽENCA.

Uvodom razprave je senat odklonil predlog zagovornika dr. Kreča, da naj se izključi javnost. Na vprašanje predsednika, če je kriv, je Slejko odgovoril: »Tega, kar sem obdožen, nisem storil. Kriv sem le v toliko, ker sem povzročil Marušičovo smrt.« Predsednik: »Opisite svoje življenje in dejanje, zaradi katerega ste obtoženi!« — Slejko je na to od 10. do 12. ure 80 minut opisoval svoje življenje. Govoril je bolj nalahno, gladko. Predsednik ga je le redkokdaj prekinil. Slejko je sin gozdnega čuvaja Antona Slejka. Obiskoval je ljudsko šolo v Planini in meščansko šolo v Postojni in absolviral v Ljubljani trgovski tečaj. Leta 1919 je vstopil kot gozdarski vajenec pri Windischgratzu v Planini, služil je nato v Mariboru kot strojeopisec v gledališki pisarni, od 20. aprila 1921 je pa zopet služil kot gozdarski vajenec pri Masconu v Pilecah pri Brezicah. Z Marušičem sta bila najboljša prijatelja od l. 1916 naprej. Slejko je bil na soški fronti in ob Piavi. Bil je tudi v italijanskem ujetništvu, je poleg svoje službe tudi poročal kapetanu Juvančiču o razmerah v zasednem ozemlju. Slišal je, da njegov prijatelj Marušič simpatizira s fašisti, Polzvedoval je skupno nekim Molkom, katerega so potem Italijani vjeli in je bil obsojen na 12 let ječe, a se mu je posrečilo uiti. Po njegovi in Molkovi zaslugi sta bila v Ljubljani aretirana laška vojuna Joza in Modrija. Dne 16. majnika se je podal Slejko v Gorico. Tam si je ogledal tri vojašnice in zabeležil več vojaških poveljstev. Iz Gorice je odšel obiskat svojega prijatelja Marušiča v Mislicah. Prijatelj mu je rekel, da se je spremenil. Poizvedeti je hotel, če je Marušič res fašist. Vprašal ga je zato, če so med fašisti tudi fantje iz Jugoslavije. Marušič mu je odgovoril: »Zakaj bi ne bili, saj so dobro plačani.« — V petek je vprašal Slejko Marušiča: »Ti si znan s fašisti?« — Ta mu je odgovoril: »Zakaj bi ne bil. Ti se nekoliko preveč zanimajo za nekatere stvari in bo že res, kar se govori, da lažiš okoli in da si že več ljudi v nesrečo spravil. Ne laži po Julijski Benečiji, da se ti kaj ne primeri!« Končno mu je rekel: »Ve se več, kakor ti misliš.« Sprta sta se razšla. Popoldne sta bila zopet pri županu skupaj. Zvečer 21. majnika 1921 sta se vračala iz župnišča domov. Med potjo je Marušiča vprašal, česa ga dolže. Odgovoril mu je: »To boš že lahko izvedel: spomni se onih dveh, ki si jih izdal!« Na to mu je še rekel: »li se ne sramuješ, da hočeš izdati svojega rojaka Slovenca?« Pri tem je pomeril Marušič nanj s neko svitlo stvarjo in zaklical: »a, ti pr... pes, podprenik srbski!« Nato je Slejko takole nadaljeval: »V silo, razburjenju, strahu in vsled nesramne žalitve sem tudi jaz potegnil iz lastnega žepa samokres, nameril in ustrelil proti Marušiču, ki je planil še enkrat proti meni. Kar sem potem storil, sem storil v nezavesti.« Ušel je nato čez Javornik v Ljubljano, kjer je bil aretiran.

Ob ¾ na 13 se je razprava prekinila do 15. popoldne, ko so se pričele zaslišavati priče.

Bivši kapetan Anton Juvančič je pričal: Slejko je bil vester in točen poročevalec s prijateljem Volkom. Stori nam je veliko uslug. Name je napravil vtis resnega človeka. Če bi ga bili Italijani vjeli, bi bili napravili z njim kratek proces.

Rajni Marušič ni bil fašist.

Sodnik dr. Viktor Voek je pričal: »Zadnje čase sem govoril z dvema popolnoma zanesljivima gospodoma z Goriškega, katerima so razmere popolnoma znane, ki sta mi najodločnejše potrdila, da Marušič ni bil fašist.

Gospod kurat iz Mislic, Cerar, je pričal, da je bil rajni Marušič ljubezniv, priazen in resen človek. »O fašizmu« pri rajnem Marušiču ni bilo nobenega znaka: »Meni ne gre skupaj, da bi bil rajni Marušič fašist.« je rekel priča.

Izvedenca psihiatra primarija dr. Robida in dr. Gosti sta izjavila, da je obtoženi Slejko psihopat s homoseksualnimi nagnjenji.

Prvi državni pravnik Domenico je opisal tragičen dogodek in zahteval, naj porotniki potrdne na nje stavljeni vprašanja o umoru in o napačni zglasitvi. Zagovornik dr. Kreč je prosil porotnike, naj vprašanje glede na umor zanikajo, ker je Slejko streljal iz bojazni, da bi ga ne bil Marušič spravil v ječo.

Ob 11. ponoči je pričel predsednik dr. Skaberne s svojim resumejem, katerega je končal ob 11. uri 20 minut. Po kratkem posvetu je ob 11. uri 31 minut prvomestnik porotnikov naznanil, da so porotniki z 8 da in s 4 ne glasovi potrdili vprašanje glede na umor in soglasno vprašanje o napačni zglasitvi.

Predsednik porotnega senata, svetnik dr. Skaberne je na to ob 11. uri 40 minut razglasil sodbo, s katero je bil Slejko obsojen na smrt in vešalib.

Uprava Herbert Auerspergovega veleposestva Turjak
javlja pretužno vest, da je preminul danes opoldne njen
prezaslužni predstojnik gospod

Josip Schauta

gozdarski svetnik, častni občan občin Turjak, Želimlje,
Sv. Vid itd.

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v ponedeljek,
dne 18. septembra ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v
Namršlju na pokopališče v Želimljah.

Vnanjim udeležnikom pogreba so isti dan na razpolago
vozila na postaji Škofelja pri osebnih vlakih ob 1 uri in
¾ 2. uri popoldne.

Namršelj, dne 16. septembra 1922.

Dijaški vestnik.

d »Razor«. Danes, v nedeljo 17. sept. 1922, se nadaljuje zvečer ob 6 sinočnja nedokončana III. (redna) odborova seja. — Predsednik.

Turistika in sport.

Preenstvena tekma Ilirija: Hermes. Danes ob 16. uri se vrši na prostoru Ilirije prvenstvena nogom. tekma med Ilirijo in Hermesom, najmlajšim prvorazrednim klubom LNP., s čemer se prične prvenstveno tekmovalje L. razreda za dobo 1922/1923. — Med odmorom se vrši stafetni tek na 100+200+300+400 m, h kateremu nastopita Jadran in Ilirija. — Ob ugodnem vremenu se igra

ob pol 15. uri predtekma med rez. Jadrana in II. m. Ilirije.

Orlovski vestnik.

Veliki umetniški lepaki z 9 povečanimi slikami (17x25 vsaka slika) z brnskega tabora so izšli. Bodo v najlepši okras vsake dvorane in telovadnice in obenem krepka propaganda orlovske ideje. Vsak lepak stane 12 Din. Ker se po pošti lahko pokvari, pozivamo br. odseke, naj pooblaste zastopnike, ki pridejo na občni zbor O. P., da osebno vzamejo iz Ljubljane te lepake. Prineso naj jih tudi za društva, hramilnice itd., pri kateri naj se zbera naročila.

Prva serija brnskih razglednic je izšla. Obsega 8 najlepših prizorov z brnskega tabora. Ti-

skane so na umetniški papir. Prodajajo se samo v serijah (8 različnih razglednic). Serija stane 6 dinarjev, 10 serij skupaj 5 Din. Naročajo se pri Društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom, Ljubljana.

Orlovski koledarček bo čez par dni dotiskan. Obsega tri tiskane pole in 2 polni prazni listi (32). Stane 7 Din. Če odseki zbera naročila še ta teden, jih lahko vzamejo zastopniki v nedeljo s sabo in si s tem prihranijo ovojino in poštnino.

Vsem orliškim krožkom! Vaje za članice in gojenke za 1. 1923 bodo spisane v »Orlovskem vaditeljcu«, ki izide te dni, zato se ne bodo razpošiljale krožkom, kakor je bilo na tečaju obljubljeno. — Predsedstvo Orliške podzveze.

Občni zbor Šentjakobskega Orla se vrši v torek, dne 19. t. m. § 74. poslovnika določa: Obč-

nega zborna se morajo udeležiti vsi redni člani odseka. Kdor ne more priti, se mora opravičiti predsedniku. Proti rednemu članu, ki izostane brez tehtnega vzroka, se nastopi po § 102 poslovnika.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 366 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Relativna vlaga v %	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
15. 9. 21 h	731.1	12.9	0.7	obl.	—
16. 9. 7 h	735	11.1	0.7	megla	2.7
16. 9. 14 h	735.7	17.6	0.9	jasno	—

V lastni zalogi trdke

Trgovačka obavestnica Pollak i Schön

ustan. 1885. Zagreb Ilica br. 21.

izide

Jugoslavenski informativni

ADRESSAR

kateri vsebuje vse banke, tvornice, industrijska podjetja in trgovske trdke V JUGOSLAVIJI, razvrščene po MESTIH, STROKAH IN IMENIH. Četrtni izhajajoči dopolnitelji del nudite hoče kupcem tega dela orijentacijo o daljnem razvoju poslov. razmer posamezne trdke.

Delo je priporočeno po: Trgovski obrtniški zbornici, Zagreb; švicarskem in čehoslovaškem konzulatu v Zagrebu; avstrijskem trgovskem muzeju v Zagrebu itd.

Prospekti na zahtevo brezplačno. — Oglasi po tarifi.

30 zidarjev

za večja akordna dela izven Ljubljane sprejme **ing. dr. Kasal**, stavb. podjetje v Ljubljani, MIRJE. Delo je trajno, tudi čez zimo.

Zidarski delovodja

išče primerne mesto. — Naslov poveprava »Slovenca« pod števil. 3889.

Lesna izvozna industr. družba Hudovernik & Ko.

v Radovljici sprejme takoj v delo **8 tesačev**

za daljšo dobo. — Plača po dogovoru. 3812

Sodnik v p., odvetnik

ki je odložil avdokaturo, ali drugače izkušeni jurist, ki bi imel čas, prevzeti za 2 meseca na delu neko juridično delo, se išče. — Ponudbe pod »Juridično delo 3883« na upravo »Slovenca«.

Gospodični drž. uradniki

iščeta dela za v prostem času, event. sprejmeta delo na dom. Zmožni sta tudi strojepljati. Ponudbe pod »Vestnost« poštino-ležeče, Ljubljana 1.

DEKLICO ZA VSE

razen kuhanja, zdravo in solidno, proti dobri plači potrebujem. Ponudbe na Nikola Gavele, Zagreb, Zrinski trg 3./III.

Državni poduradnik,

star 27 let, trgovsko izobražen, z dobriimi trgovskimi spricvali, želi mesta pri kakih trgovini kot poslovodja; gre tudi kot vodja kake podružnice ali konzuma ter je zmožen založiti tudi nekaj kavcije. Naslov se izve v upravi tega lista pod »Finančni poduradnik« 3896.

Iščem dekle,

pridno in pošteno, no, iz boljše hiše 17—20 let staro, k 2-letnemu otroku. — Obvladati mora dobro nemški jezik. — Hrana izvrstna; mesečna plača 400 kron. Vstop takoj. — HERMINA KOHN, trg. soproga, Glin, Hrvatsko.

Za 2—3 ure popoldne iščemo vestnega

knjigovodjo

z lepo pisavo, v trg. podjetje v Ljubljani. Lastnoročno pisane ponudbe z zahtevo plače pod: »KNJIGOVODJA« na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica števil. 5. 3876

Kontoristinjo

spretno korespondentinjo, iščemo za en gros trg. v Ljubljani. Ponudbe z zahtevo plače in navedbo znanja tujih jezikov pod: »KONTORISTINJA« na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5.

Deklo k praščem,

izkušeno in zanesljivo, išče graščina Bokalce. p. Vič pri Ljubljani. — Plača po dogovoru. 3792

MLAJŠO

PISARNIŠKO MOČ

z dobro šolsko naobrazbo in znanjem hrvaščine in nemščine (želi se tudi italij.), sposobno tudi za začasna potovanja, išče moč za stalno nameščenje v uglednem industrijskem podjetju. Ponudbe pod »Standig 105 II-D. 1« na »INTERREKLAM« d. d., Zagreb, Ilica 21.

Gozdni manipulant

in samostojni žagovodja, z daljšo prakso, z znanjem les. industr. podjetij v tuji in inozemstvu, perfektno slov., hrv. in italij. ter nemškega jezika, želi prenesti mesto pri večjem podjetju. Ponudbe na upravo lista pod »Gozd.«. 3840

Izprašan strojevodja

za ozkotirne mater. železnice dobi stalno službo. — Samei imajo prednost. — Ponudbe s prepisi spricval je oddati pod števil. 3822 na upravništvo lista.

200.000 kron posojila

iščem takoj. Vrača se po 50.000 kron letno — proti vknjižbi na novo stavbo, drugo mesto. Ponudbe z označbo obrestni pod »K 200.000« na An. zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5.

VSE VRSTE

mehkih klobukov

za gospode, vsakovrstne damske kakor tudi kaširane klobuke, sprejema v delo in popravi po najnovejši modi I. ORAZEM, MENGES. 3895

Sprejmo se takoj pri:

K. PUČNIK, Sodna ul. 3:

Krojaški pomočnik za veliko delo, izučena šivilja, vajenec za krojaško obrt. 3887

Večji stavbeni prestop

ob Dunajski cesti, blizu železniškega tira, pripraven za TVORNIC, SKLADIŠČA ali druga industrijska podjetja, se prodaja. — Naslov poveprava Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica števil. 5.

Prodaj dve, skoraj

NOVI HIŠI

z gospodarskim poslopjem, z opeko kriti, dva vrta, veliko dvorišče, ob glavni cesti ležeče, 8 minut od postaje Videm-Krško. — Vprašanja na: ADOLF DE COSTA, Brežice. 3852

Gosposka vila

enonadstropna z balkonom, 2 stanovanj, vsako po 3 zelo velikih sob, stanovanje za hišnika, hlev, kolarnica (garaža), lep predvrt, cvetlični vrt ter velik mejni vrt, s plemenitim sadjem in za zelenjavo, ob 4 cestah, v vrlskem delu mesta blizu centra Maribora, nasproti mestnemu parku okolica brez prahu, neobremenjeno, v zelo dobro ohranjenem stanju, napredaj iz proste roke. Cena 5 1/2 milj. jugosl. kron. Posredovalci izključeni. Podrobní popis ter načrt je na vpogled v upravi tega lista, zunanji interesentom pa na željo iste ga dopošlje

Maks Košak

orožniški major

Maribor, Trubarjeva ul. 11.

Inserirajte V »SLOVENCU«!

lišči, podgane, stenic, škurki

in vsa golazen mora poginuti, ako porablate moja najbolje preiskavana in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljakim in bičnim mišim K 28, za podgane K 28 za škurke K 30, za stenic K 28 uničevalec moljev K 10 in 20; proti mrčesom K 10 in 20; mazilo proti ušm pri ljudih K 10 — in živali K 10 —; za uši v obleki in perilu K 10 in 20; proti mrčesom na sadju in zelenjavi proti mravljam 10 in 20 K. Pošljite no povzetju Zvezi za eksport

M. Jün-er, Petrijška ul. 3. Zagreb 39.

Tagovcem pri večjem odjema popust.

Visoko nagrado

v blagu ali denarju, da jugoslovanski dobrovoljec (trgovec) onemu, ki odda ali preskrbi eno ali dve sobi s kuhinjo, ali brez iste, takoj. Najemnina po dogovoru in se plača za 1 leto ali več naprej. — Ponudbe pod »Dobrovoljec« na upravo lista.

JETIKA!

Dr. Pečnik ordinira za jetično izven torka in petka vsaki dan v št. Jurju ob južni žel. pri Celju. Čitajte njegove 3 knjige o jetiki.

Razno perilo:

u dame, gospode in deca priprava trdke

A. & E. SKABERNE

LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Enodružinska nova HIŠA

z vrtom je napredaj. Vodovod v hiši, stanovanje takoj na razpolago. — Naslov: JOSIPINA REBOLJ, Ribniška ulica 201, Moste pri Ljubljani. 3888

Napredaj: otroški voziček,

železna postelj, otroška postelj, moška suknja, črna ženska obleka, zastori in nekaj blaga. Naslov v upravi lista pod števil. 3874.

Deske

lepe smrekove, v vseh dimenzijah, za mizarstvo, se kupijo. — Ponudbe s cenopod: »BANAT« na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

NAPRODAJ TAKOJ:

industrijsko podjetje ga-

lanterije v Ljubljani radi

družabnih razmer

Natančneje podatke daje Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica števil. 5. 3875

POSESTVO

pol zemljišča, v Dev. Mar. v Polju oddan v najem. Več pove JOZEF KALAN, Smarje, p. Skofljica. 3884

50 orolov posestva

na Dolenjskem s hišo, hlevom, gospodarskim poslopjem itd. napredaj za Din 65.000. — Ponudbe pod »Amerikanec« na upravo »Slovenca«. 3894

VAGO-DECIMALKO

z nekaj uteži, skoro novo, ki potegne 150 kg, prodaj za ceno 1400 K. Naslov v upravi lista pod števil. 3866. (Znamka!)

Divjačino

kot srne, zajce, fazane, jerebice, divje raje itd., v vsakem času po najboljših cenah, kupuje

E. VAJDA,

veletrgovina divjačine in perutnine, ČAKOVEC, Medjimurje.

Brzojavni naslov: VAJDA, Čakovec. — Interurban telefon števil. 59. 3752

Steyr Auto

mali 4 cilindrski 28 303

velik 6 cilindrski 40 303

Michelin „Gable“

auto pneumatika v vseh velikostih došla in je v zalogi pri zastopstvu

Jugo-auto d. z o. z.

Ljubljana, Poljanska c. 8.

Potrži najgloblje žalosti sporočamo vsem znancem, da je naš ljubi oče, stari oče, tast, svak, brat in stric, gospod

JOSIP SCHAUTA

gozdni svetnik in graščinski oskrbnik

danes, dne 16. septembra v 70. letu starosti po dolgi in mučni bolezni mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v ponedeljek, dne 19. t. m. ob 3. uri popoldne na pokopališču v Zelimlju.

Namršelj pri Igu, dne 16. sept. 1922.

žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Po zasluženju plačilo za vse prestano trpljenje je odšla danes v večno domovino moja nad vse poštovana sorodnica ter mnogoletna brezprimerno nesebična in vseskozi vzorna gospodinja, gospodična

Marijanica Svolfšak

v starosti 59 let, večkrat previdena s sv. zakramenti za umirajoče. — Nepozabno rajniko bomo na njeni zadnji poti iz hiše žalosti, na Zabjaku števil. 12, spremili na pokopališče k Sv. Križu v nedeljo, dne 17. septembra t. l. ob 4. popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mestni župni cerkvi sv. Jakoba.

Zlati duši hvaležen spomin! — Blaga srca, molite zanjo!

V Ljubljani, dne 16. septembra 1922.

KAROL ČIK, župnik v pok. in hišni posestnik.

Št. 19.622/rel. IX.

RAZPIS.

Vsled tozadevnega sklepa občinskega sveta se javno razpisujejo stavbinska, lesarska, mizararska in vsa druga obrtniška dela in dobave

za zgradbo 2. mestne uradniške stanovanjske hiše na Prulah na stavbišču ob mestni šoli.

Načrti, proračuni, splošni in podrobni stavbni pogoji so na ogled v mestnem stavbnem uradu, Lingarjeva ulica št. 2 ob navadnih uradnih urah od 8. do 14. ure popoldne.

V ponudbah je pri vsaki postavki navesti enotne cene za delo z dobavo materiala vred, in na podlagi teh je izračunati končno vsoto.

Pravilno sestavljene in kolkovane ponudbe je vložiti v zapečatenem ovoju pri imenovanem uradu najpozneje do

26. septembra 1922 opoldne.

Ponudbi je priložiti potrdilo mestne blagajne, da je ponudnik vložil predpisani 5 odstotni vadij. Zakasnele ali nepravilno sestavljene ali nepopolne ponudbe so neveljavne.

Z delom bode pričeti takoj po oddaji, in ima zgradba biti do konca leta pod streho, popolnoma uporabna pa do meseca novembra l. 1923.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI,

dne 15. septembra 1922.

Mleko

pasterizirano, polnomastno z okroglo 3,5% tolščice in pasterizirano, polmastno z okroglo 1,5% tolščice ter nadalje JOGHURT, KEFIR,

presno MASLO in SIR vseh vrst dostavljamo na željo v mesečnem abonementu strankam na dom. Naročila naj se javijo pisмено ali ustmeno v pisarni oddelka na Dunajski cesti 29/1.

GOSPODARSKA ZVEZA, Mlekarski oddelek.

Oset Andrej, Maribor, Aleksandrova cesta 57, telefon št. 88; veletrgovina sena, slame, drv, koruze, ovsa, sadja itd. Brzjavlj: Oset Andrej, Maribor.

„DIAMALT“

Pozor pekli „DIAMALT“, tvornice Hausser i Sobolka, Beč-Stadlan, v prodvojni kakovosti, se zopet dobi pri glavnem zastopniku za Jugoslavijo EDUARD DUZANEC, Zagreb, SKLADIŠČE Strossmayerova ulica št. 10.

Električni stroji proizved AEG
električni števeci proizved AEG

žarnice Tungram, vse elektrotehnične potreščine v zalogi po ugodnih cenah. Elektrotehnična tvrdka

KAROL FLORJANČIČ, Celje, Proračun brezplačno!

Pletene jopice

rokavice, nogavice

po najnižjih cenah pri

A. Šinkovic nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 8.
»ILIRIJA«, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA
Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI:
Remigier E. Smerkel, Florjanska ul. 13.
Proaktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA
za popravo gramofonov in drugih godb. strojev A. Rasberger, Sodna ulica 5 (veža, desno), Ljubljana.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE: Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.
PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN ČRKOSLIKARJI: Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

SOBNO SLIKARSTVO: Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA: »Orient« d. d., Sodna ulica 8, Tel. 463.

STAVBENO PODJETJE: Višintin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO: Sušnik A., Zaloška ceta 21, Ljubljana.

TRGOV. Z DEZNIKI IN SOLNČNIKI: Mikul L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM: Erjavac & Turk pri »zlati lopatic, Valva-zorjev trg št. 7.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA: Seliškar Ivan, Pol v Rožno dolino št. 10 (Ceno in točno.)

ZALOGA POHISTVA: F. Fajdiga sin. Sv. Petra cesta 17.

Javna zahvala.

Podpisani JOSIP KERŠMANC, lesni trgovec v Kamniku, zavarovan sem bil pri »CROATIA«, zavarovalni zadrugi v Zagrebu, ki mi je izplačala vsled nastalega požara v Trojanah odškodnino v mojo popolno zadovoljnost, vsled česar zamorem vsakemu privatniku, kakor tudi industrialcu »CROATIO« najtopleje priporočati.

V Kamniku, dne 25. julija 1922.

Josip Keršmanec,
lesni trgovec.

Prvovrstni izvorni pruski premog

za hišno rabo in industrijske namene

Prvovrstni plinov koks

Prvovrstni livarski koks

Prvovrstno kovaško oglje

Zagrebska podružnica slavonskega
trgovskega društva za premog

KAUFMANN i DRUGOVI, BROD n. S.

ZAGREB, Duga ulica 30

Brzjavke: Antracit, Zagreb

Telefon 757

Inserirajte v „Slovencu“!

Priporočajo se prva jugoslovenska tovarna špirita, kvasa (drož) in slada

Odlikovana v Londonu 1905.

Kvas (drože) najboljše kakovosti. --- Postrežba
najsolidnejša in točna. -- Brezkonkurenčne cene.

Odličnim spoštovanjem

Makso Zaloker,
d. z o. z.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

THE REX Co.

LJUBLJANA

Tel. 265 - Gradišče št. 10 - Tel. 265

Opalograph

razmnoževalni aparati so svetovnoznani

Zahtevajte ponudbe!